

РЕШЕНИЕ

№ 4052

гр. София, 19.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 16 състав,
в публично заседание на 08.03.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ралица Романова

при участието на секретаря Елица Делчева, като разгледа дело номер **10568** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 10, ал. 6 от Закона за семейните помощи за деца /ЗСПД/.

С протоколно определение от 14.11.2022 г. по адм. дело № 402/2022 г., Административен съд Ловеч е прекратил производството по делото и го е изпратил по подсъдност на Административен съд София - град.

Образувано е по жалба на И. Л., ЛНЧ [ЕГН], гражданин на У., с настоящ адрес: [населено място], [улица], ет.2, ап.1, чрез адв. К. С. към Фондация за достъп до права – ФАР, [населено място], [улица], офис № 9, срещу заповед № ЗСПД/Д-ОВ-2967/04.10.2022 г. на директора на дирекция „Социално подпомагане“ - Л., с която на основание чл. 10, ал. 4 от Закона за семейните помощи за деца /ЗСПД/ и чл. 4, ал. 1 от Правилника за прилагане на ЗСПД/ ППЗСПД, във вр. с чл. 10а, ал.1 от ЗСПД е отказано отпускането на еднократна помощ за детето И. К..

В жалбата се излагат съображения за незаконосъобразност на оспорената заповед, поради издаването ѝ при съществено нарушение на материалния закон, процесуалните правила и правото на ЕС. От съда се иска отмяна на оспорения административен акт.

В съдебно заседание, жалбоподателката, чрез процесуалния си представител адв. С., оспорва посоченото основание за отказ в мотивите на оспорената заповед - чл.3, ал.5 от ЗСПД. Счита, че посочената разпоредба е в противоречие с чл.2, ал.2 и ал.6 от ЗСП, с чл.39 от ЗУБ и разпоредбите на чл.2 и чл.27 от Конвенцията на ООН за правата на

детето. Изразява искане за отмяна на заповедта и връщане на административната преписка на органа за ново произнасяне. Претендира възнаграждение, съобразно наредбата за минимални адвокатски възнаграждения. Предоставя договор за безплатна правна помощ.

Ответникът по делото - директор на Дирекция „Социално подпомагане“ - Л., редовно призован, не се явява, не изпраща представител. В писмени бележки изразява становище за законосъобразност на оспорения акт. В същите поддържа, че жалбоподателката не попада в кръга на лицата, имащи право да получат семейни помощи по силата на чл.3, т. 5 от ЗСПД.

Административен съд София-град, III отделение, 16^{-ти} състав, след като се запозна с представените по делото доказателства и взе предвид становищата на страните, приема за установено от фактическа страна следното:

Между страните не е спорно, че И. Л. е пристигнала в Република България след началото на военния конфликт с У., заедно с двете си малолетни деца К. Ю., [дата на раждане] и И. К., [дата на раждане] Не се спори, че на 25.05.2022 г. на жалбоподателката и двете ѝ деца била предоставена временна закрила в Република България по реда и условията на Закона за убежището и бежанците и в изпълнение на решение № 144/10.03.2022 г. на Министерски съвет, след което на семейството била издадена регистрационна карта №[ЕИК] от Държавната агенция за бежанците при МС.

От И. Л., в качеството ѝ на майка и законен представител на И. К., е подадено Заявление-декларация № ЗСПД/Д-ОВ-2967/30.09.2022 г. /л.11 от адм. дело № 402/22 г./, с което на основание чл. 10а от ЗСПД е поискано отпускане на еднократна помощ за ученици, записани в първи клас. Към заявлението е приложена служебна бележка от СУ „Св. К. О.“ – Л. /л.16/, от която е видно, че И. С. К., ЛНЧ [ЕГН] е записан като ученик в първи клас за учебната 2022/2023 г. Представена е служебна бележка за извършени всички необходими планови имунизации по имунизационния календар на РБ /л.17/, справка за ИВАН на клиент на ДСК с имена И. Л. /л.19/, както и копие на регистрационна карта на чужденец с предоставена временна закрила №[ЕИК], издадена в полза на жалбоподателката и нейните две деца, на основание чл.39, ал.1, т.1 ЗУБ /л.18/.

С оспорената заповед № ЗСПД/Д-ОВ-2967/04.10.2022 г. на директора на дирекция „Социално подпомагане“ - Л. /л.9 от адм.дело № 402/22 г./, на основание чл. 10, ал. 4 от ЗСПД и чл. 4, ал. 1 от ППЗСПД във вр. с чл. 10а, ал.1 от ЗСПД, на И. Л. е отказана еднократна помощ за ученици, записани в първи клас. Същата е връчена на жалбоподателката на 06.10.2022 г. срещу подпис. Мотивирана е с това, че еднократната помощ за ученици записани в първи клас, по чл.10а, се отказва на основание чл.3, ал.5 от ЗСПД, тъй като семейството няма предоставен статут на постоянно пребиваващи в Република България. В заповедта е посочено, че може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс, без отбелязване на срок.

На 07.11.2022г. И. Л., чрез адв. С. от САК, Фондация за достъп до права – ФАР, депозира жалба до Административен съд-Ловеч чрез директора на Регионална дирекция „Социално подпомагане“ –Л. срещу индивидуалния административен акт, препратена по подсъдност на АССГ.

При така установената фактическа обстановка, съдът формира следните правни изводи:

Жалбата е подадена в срока по чл.149, ал. 1 от АПК, от надлежната страна при

наличието на правен интерес, поради което същата се явява допустима за разглеждане.

Разгледана по същество жалбата е основателна по следните съображения:

Съобразно чл. 10, ал. 4, във вр. с чл. 10, ал. 5 от ЗСПД, отпускането на семейни помощи за деца или отказа за отпускането им се извършва със заповед на директора на дирекция "Социално подпомагане" или упълномощено от него лице. Съдът отчита липсата на изрично посочване на срок за обжалване в оспорения акт, но така формулираното указание, с посочване на реда за обжалване, не спада към категорията на съществени пороци, представляващи самостоятелно основание за отмяна на акта. Ето защо, оспореният акт е издаден от компетентен орган, в рамките на неговата компетентност и при спазване на законовите изисквания за форма и съдържание и при спазване на административнопроизводствените правила.

Спорът по същество е относно материалната законосъобразност на акта и съответствието му с целта на закона.

Отказът за отпускане на помощта по чл. 10а от ЗСПД е мотивиран с разпоредбата на чл. 3, т. 5 от ЗСПД, според която право на семейни помощи за деца имат бременните жени - чужди граждани, и семействата на чужди граждани, които постоянно пребивават и отглеждат децата си в страната, ако получаването на такива помощи е предвидено в друг закон или в международен договор, по който Република България е страна.

Липсва спор между страните по делото, че на жалбоподателката и двете и деца е предоставена временна закрила №[ЕИК], на основание чл.39, ал.1, т.1 ЗУБ, в изпълнение на решение № 144 от 10 март 2022 г. на МС.

Спорът е как трябва да се третира по ЗСПД чужденците, на които е предоставена временна закрила по реда на чл.39, ал.1, т. 1 ЗУБ.

Действително по отношение на чужденците разпоредбата на чл. 3, т. 5 от ЗСПД предвижда единствено, че семейни помощи се предоставят на постоянно пребиваващите и отглеждащи децата си в страната чужди граждани, ако е предвидено в друг закон или международен договор. ЗСПД не предвижда изрично дали и при какви условия могат да се предоставят семейни помощи за деца на чужди граждани, на които е предоставена временна закрила.

Съгласно разпоредбата на чл. 2, ал. 1 от Закона за чужденците в Република България /ЗЧРБ/ чужденец по смисъла на този закон е всяко лице, което не е български гражданин, а разпоредбата на чл. 39, ал. 1, т.4 от Закона за убежището и бежанците /ЗУБ/ предвижда, че чужденците с предоставена временна закрила имат право на социално подпомагане.

От данните по делото се констатира, че жалбоподателката е гражданка на У. и може да се ползва от правата и задълженията на чужденец с предоставена временна закрила. С оглед на изложеното в чл. 26, ал. 2 от Конституцията на Република България и чл. 3, ал. 1 от ЗЧРБ е регламентирано, че чужденците, които пребивават в страната, имат всички права и задължения според Конституцията, българските закони и ратифицираните международни договори, с изключение на тези, за които се изисква българско гражданство.

От представените по делото доказателства се установява, че жалбоподателката пребивава и отглежда децата си в Република България, има адрес в [населено място], видно от копие на издадената ѝ регистрационна карта за чужденец, като правното основание за пребиваването ѝ е посочена хипотезата на чл.39, ал.1, т.1 от Закона за

убежището и бежанците. Разпоредбата на чл. 3, т. 5 ЗСПД не урежда хипотеза при предоставена временна закрила, но предвижда права за чужденци на реципрочна основа, ако това е уредно в международен договор или в друг закон. Именно по силата на друг закон - Законът за убежището и бежанците и по-конкретно съгласно чл. 39, ал. 1, т.4 от чужденецът има право на социално подпомагане.

Съдът намира още, че цитираната по - горе норма на чл. 3, т. 5 от ЗСПД не е съобразена с разпоредбата на чл. 28, § 1 на Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29.04.2004 г. относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци или като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила, съгласно която държавите членки полагат грижи получилият статут на бежанец или статут на субсидиарна закрила да получават в държавата членка, която им е предоставила статута, необходимото социално подпомагане, равностойно на предвиденото за гражданите на тази държава членка, и Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила.

Следователно налице е противоречие на националните норми с нормите на Директива 2011/95/ЕС и Директива 2004/83/ЕО. България като държава членка в тази връзка е обвързана по отношение на резултата, който трябва да бъде постигнат с посочения акт, а именно получаване на необходимото социално подпомагане, което да е равностойно на предвиденото за гражданите на държавата членка.

Нормата на чл. 29, § 1 от Директива 2011/95/ЕС, предвижда, че по отношение на социалното подпомагане условията и редът за предоставяне на основни обезщетения на лицата, на които е предоставена международна закрила, се определят съобразно националното право, но съгласно §2 на разпоредбата възможността за ограничаване на това подпомагане до основните обезщетения трябва да се разбира в смисъл, че обхваща най-малко минимален гарантиран доход за съответното лице. Предоставянето на семейните помощи за деца следва да се разглежда именно като средство за осигуряване на гарантиран минимален доход, както е посочено и в т.45 от Преамбюла на Директива 2011/95/ЕС.

Предоставената международна закрила на жалбоподателката и на нейните деца, по силата на чл.39, ал.1, т.1 от ЗУБ, по своята същност представлява международна закрила, поради което задължава всички власти, органи и институции да признават правата и задълженията им, както на български граждани. Изпълнението на чл. 28, §1 от Директива 2004/83/ЕО задължава държавите членки чрез съответните органи да полагат грижи за тези лица /с предоставена международна закрила/ да гарантират получаване в държавата членка, предоставила статута, необходимото социално подпомагане, равностойно на предвиденото за гражданите на тази държава членка. Формираният в оспорения административен акт отказ от предоставяне на еднократна помощ по чл.10а, ал.1 от ЗСПД, мотивиран с липса на включването на лицата с предоставена закрила по ЗУБ от законодателя като правни субекти за предоставяне на искана помощ по ЗСПД, е незаконосъобразен.

Предвид гореизложеното, настоящият състав намира, че националната правна уредба, предвиждаща изключване от възможността за предоставяне на семейните помощи за

деца на чужденци, пребиваващи и отглеждащи децата си на територията на Република България с предоставена временна закрила по реда на чл.39, ал.1, т.1 от ЗУБ, съгласно разпоредбата на чл. 3, т. 5 от ЗСПД, противоречи на Общностното право и не следва да бъде приложена.

Постановеният отказ за отпускане на желаната помощ по чл. 10а от ЗСПД е в нарушение на нормите на Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. Заповедта следва да се отмени като незаконосъобразна и преписката да се върне на административния орган за ново произнасяне при съобразяване с дадените по-горе указания по прилагане на закона.

При този изход на спора на жалбоподателката се дължат разноски, съобразно представения по делото договор за правна защита и съдействие. В същия е посочено, че процесуалното представителство се осъществява безплатно на основание чл. 38, ал. 1, т. 3 от Закона за адвокатурата. Член 38, ал. 2 от Закона за адвокатурата предвижда, че в случаите по, ал. 1, ако в съответното производство насрещната страна е осъдена за разноски, адвокатът или адвокатът от Европейския съюз има право на адвокатско възнаграждение. Съдът определя възнаграждението в размер не по-нисък от предвидения в Наредбата по чл. 36, ал. 2 от Закона за адвокатурата и осъжда другата страна да го заплати. Съгласно чл. 8, ал. 3 от Наредба № 1/2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, за процесуално представителство, защита и съдействие по административни дела без определен материален интерес възнаграждението е 1000 лв. Съдът приема, че в полза на адв. К. С. следва да бъде определено адвокатско възнаграждение в размер на 1000 лв.

По изложените съображения и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София - град, Трето отделение, 16 състав

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ по жалбата на И. Л., заповед № ЗСПД/Д-ОВ-2967/04.10.2022 г. на директора на дирекция „Социално подпомагане“- Л., с която на основание чл. 10, ал. 4 от ЗСПД и чл. 4, ал. 1 от / ППЗСПД, във вр. с чл. 10а, ал.1 от ЗСПД е отказано отпускането на еднократна помощ за детето И. К..

ИЗПРАЩА делото като преписка на дирекция „Социално подпомагане“- Л. за ново произнасяне в съответствие с дадените в настоящото решение указания за тълкуване и прилагане на закона.

ОСЪЖДА дирекция „Социално подпомагане“- Л. да заплати на адвокат К. С. към Фондация за достъп до права – ФАР, [населено място], [улица], офис № 9, сумата от 1000 лв. /хиляда лева/, представляваща адвокатско възнаграждение, определено на основание чл. 38, ал. 2 от Закона за адвокатурата.

Решението е окончателно не подлежи на обжалване на основание чл.10, ал.6 от ЗСПД.

Съдия: